

Handläggare
Gustaf Swedlund 08-508 29 203

Till
Koncernstyrelsen

Kommunfullmäktiges beslut avseende kompletterande ägardirektiv

Riktlinje för chefsstruktur och chefsnivåer i Stockholms stad Gemensamma miljökrav vid upphandling av entreprenader Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2024-2029

Koncernledningens förslag till beslut.

Koncernstyrelsen beslutar följande.

1. Stockholms Stadshus AB ska för egen del ta stöd i och samtliga dotterbolag inom koncernen får i uppdrag att besluta att ta stöd i *Riktlinje för chefsstruktur och chefsnivåer i Stockholms stad* i sitt arbete att säkra en ändamålsenlig organisation med ett rimligt antal medarbetare per chef.
2. *Miljökrav vid upphandlingar av entreprenader 2024*, enligt bilaga 1 till utlåtandet till kommunfullmäktiges beslut godkänns, dock ska upphandling av entreprenader som innehåller transporter i staden följa den mer ambitiösa nivån från kommunfullmäktiges tidigare beslut om lätta och tunga fordon vid upphandling. (Dnr KS 2020/1422 och 2021/436).
3. Dotterbolagen inom koncernen får i uppdrag att godkänna *Miljökrav vid upphandlingar av entreprenader 2024*, enligt bilaga 1 till utlåtandet till kommunfullmäktiges beslut, dock ska upphandling av entreprenader som innehåller transporter i staden följa den mer ambitiösa nivån från kommunfullmäktiges tidigare beslut om lätta och tunga fordon vid upphandling. (Dnr KS 2020/1422 och 2021/436).
4. *Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2024-2029*, enligt bilaga 1 till utlåtandet till kommunfullmäktiges beslut antas.
5. Dotterbolagen inom koncernen får i uppdrag att anta *Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2024-2029*, enligt bilaga 1 till utlåtandet till kommunfullmäktiges beslut.

Bakgrund

Varje år beslutar kommunfullmäktige (KF) om budgeten för Stockholms stad. Där framgår vilka ägardirektiv och uppdrag som bolagen ska arbeta med under året. Dessutom beslutar KF i budgeten om olika inriktningar för hela staden samt antar olika styrdokument. Utöver budgetbeslutet beslutar KF löpande under hela året om stadsövergripande program, strategier för hela staden och policys som gäller hela kommunkoncernen. Dessa är att anses som *kompletterande ägardirektiv*.

Eftersom bolagen inom bolagskoncernen ägs av moderbolaget Stockholms Stadshus AB tillkommer moderbolagets styrelse som ett organ med övergripande ansvar. Aktiebolagsrättsligt medför det att KF inte kan utöva ägarrollen *direkt* i förhållande till dotterbolagen, utan ägarrollen måste utövas genom det kommunägda moderbolagets styrelse, där styrelsen beslutar om bl.a. de kompletterande ägardirektiven. Eftersom bolagen är egna juridiska personer måste sedan varje enskilt bolag i sin tur fatta beslut i respektive styrelse.

Ärendet

KF har behandlat tre ärenden där beslut fattats som är att betrakta som kompletterande ägardirektiv m.m. för bolag inom koncernen Stockholms Stadshus AB.

Nedan återfinns ett utdrag/kortare sammanfattning av ärendena från KF, som bolag inom koncernen direkt eller indirekt kan beröras av. I KF:s ärenden finns bilagor där bolagen kan få mer information:

- **protokollsutdrag** där det framgår vad KF beslutat och om det varit några särskilda uttalanden eller reservationer från ledamöterna i KF. I vissa ärenden kan dessa politiska kommentarer vara av intresse för bolagen för att förstå beslutet bättre.
- **utlåtande** där det framgår vad ansvarigt borgarråd anser. Utlåtandet kan ge ytterligare information om ett ärende och beslut.
- **styrdokumentet** eller motsvarande, som beslutet avser.

Det är av stor vikt att bolagen själva genomför en analys av KF:s ärenden och beslut för att se hur dessa berör bolagets verksamhet och hur de ska hanteras och tillämpas i verksamheten.

I första hand fattar KF beslut som rör hela kommunkoncernen (d.v.s. förvaltningar och bolag), eftersom KF så långt som möjligt behöver ha en likriktning av styrningen och uppföljningen. Stadsövergripande program, policys m.m., där det i programmet talas om "bolag/bolagsstyrelser och nämnder" ska därmed antas av bolagen, eller på annat sätt hanteras av styrelsen. I övriga program, policys m.m. där det tydligt är en specifik verksamhet som utpekats, och där bolaget inte har några beröringspunkter – eller där det kan vara direkt lagstridigt – kan bolaget naturligtvis avstå eller fatta beslut i tillämpliga delar. I vissa fall har koncernledningen, som stöd till bolagens omvärldsbevakning, inkluderat KF:s beslut även om de endast indirekt påverkar bolagskoncernen eller vissa verksamheter. Utgångspunkten ska vara att program, policys m.m. i sin helhet ska antas.

Sammanfattning av ärenden från kommunfullmäktige

Riktlinje för chefsstruktur och chefsnivåer i Stockholms stad

Kommunfullmäktige beslutade 2024-01-29, § 17 punkt 1 (dnr KS 2023/434) att godkänna *Riktlinje för chefsstruktur och chefsnivåer i Stockholms stad*.

Kommunfullmäktige uppmanade i § 17 punkt 3 Stockholms Stadshus AB att för egen del ta stöd i och ge samtliga bolagsstyrelser i uppdrag att ta stöd i *Riktlinje för chefsstruktur och chefsnivåer i Stockholms stad* i sitt arbete att säkra en ändamålsenlig organisation med ett rimligt antal medarbetare per chef.

En närmare beskrivning av ärendet framgår av kommunstyrelsens utlåtande Rotel III (Dnr KS 2023/434); *Riktlinje för chefsstruktur och chefsnivåer i Stockholms stad*.

Av nämnda utlåtande framgår bland annat att chefer i Stockholms stad ska ha helhetssyn, vara närvarande, utvecklingsinriktade, mål- och resultatorienterade, tydliga och ha god samarbetsförmåga. Att vara chef i Stockholms stad innebär ett sammanhållet ansvar för verksamhet, personal och ekonomi. För att säkerställa ett närvarande ledarskap gav kommunfullmäktige i budgeten för 2023 kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram riktlinjer för maximalt antal medarbetare per chef i stadens verksamheter. Vidare fick nämnder och bolagsstyrelser i uppdrag att identifiera ett uttalat maximalt antal medarbetare per chef inom sitt eget verksamhetsområde.

Förslaget till riktlinje berör organisatoriska faktorer som ansvar, befogenheter och antal medarbetare per chef. Riktlinjen beskriver stadsgemensamma chefsnivåer samt anger ett riktvärde om 10-30 medarbetare/chef. Riktlinjen blir ett viktigt styrdokument som bidrar till organisatoriska och strukturella förutsättningar för ledarskapet vilket förväntas stärka stadens arbetsgivarvarumärke.

Gemensamma miljökrav vid upphandling av entreprenader

Kommunfullmäktige beslutade 2024-01-29, § 20 punkt 1 (dnr KS 2023/1196) att fastställa *Miljökrav vid upphandling av entreprenader 2024*. Av beslutet framgår dock att upphandling av entreprenader i staden som innehåller transporter ska följa den mer ambitiösa nivån från kommunfullmäktiges tidigare beslut om lätta och tunga fordon vid upphandling (Dnr KS 2020/1422 och 2021/436). Kommunfullmäktige uppmanade i § 20 punkt 2 Stockholms Stadshus AB att ge berörda bolagsstyrelser i staden i uppdrag att godkänna *Miljökrav vid upphandling av entreprenader 2024*, enligt bilaga 1 till utlåtandet, dock ska upphandling av entreprenader som innehåller transporter i staden följa den mer ambitiösa nivån från kommunfullmäktiges tidigare beslut om lätta och tunga fordon vid upphandling. (Dnr KS 2020/1422 och 2021/436).

En närmare beskrivning av ärendet framgår av kommunstyrelsens utlåtande Rotel VIII (Dnr KS 2023/1196); *Gemensamma miljökrav vid upphandling av entreprenader*.

Av nämnda utlåtande framgår bland annat att Trafiknämnden i Stockholms stad tillsammans med exploateringsnämnden, Göteborgs stad, Malmö stad och Trafikverket samt i dialog med branschföreträdare har tagit fram ett förslag till reviderade miljökrav i

upphandlingar av entreprenader. I revideringen har en anpassning gjorts till ändrade EU-krav och teknikutveckling samt till de berörda organisationernas klimat- och miljömål.

Revideringen innebär i korthet att inblandningskravet på andel förnybart drivmedel skärps och att en årsvis ökning av kravnivåer fram till 2030 förs in i kravdokumentet. Krav på fordon skärps. Ett krav på andel nollutsläppsfordon och klimatkrav på stål och betong skärps från 2025 och ett klimatkrav på asfalt läggs till. I övrigt föreslås förtydliganden, högre krav på redovisning och uppdaterade drivmedelsstandarder.

I utlåtandet anges inte vilka bolag inom Stockholms Stadshus AB-koncernen som anses berörda, utan avsikten är att de gemensamma miljökraven ska användas vid all upphandling av entreprenader (med det tillägg för ambitiösare krav som gäller för entreprenader som innehåller transporter). Koncernstyrelsen föreslås därför uppdra åt samtliga dotterbolag att godkänna miljökraven. Om styrelsen i något dotterbolag bedömer att det aldrig är aktuellt för bolaget att upphandla en entreprenad kan styrelsen avstå från att besluta om miljökraven.

Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2024-2029

Kommunfullmäktige beslutade 2024-02-19, § 16 punkt 1 (dnr KS 2023/791) att godkänna *Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2024-2029*. Kommunfullmäktige uppmanade i § 16 punkt 2 Stockholms Stadshus AB att för egen del anta och ge samtliga bolagsstyrelser i uppdrag att anta *Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2024-2029* enligt bilaga 1 till kommunfullmäktiges utlåtande. Enligt § 16 punkt 3 upphävde kommunfullmäktige tidigare *Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2018-2023* (dnr KS 2016/001831).

En närmare beskrivning av ärendet framgår av kommunstyrelsens utlåtande Rotel IV (Dnr KS 2023/791); *Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2024-2029*.

Av nämnda utlåtande framgår bland annat att det i stadens budget för år 2023 angavs att kommunstyrelsen ska revidera *Programmet för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2018-2023*. Stadsledningskontoret kan konstatera att nu gällande program i sin helhet har varit välfungerande och anser att det är viktigt att i hög grad behålla nuvarande struktur och innehåll.

Områden som lyfts fram tydligare i denna revidering är bland annat barnperspektivet, hur programmet bidrar till stadens arbete med Agenda 2030, gruppen äldre, gruppen som bara har insatser enligt socialtjänstlagen, personer med psykiska funktionsnedsättningar, den särskilda utsattheten för våld och diskriminering samt vikten av att ha ett hälsoperspektiv i arbetet. I framtagandet av *Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2024-2029* har utvärderingen av nuvarande program beaktats.

KF:s kompletta ärenden finns att hämta från <https://edokmeetings.stockholm.se>, kommunfullmäktiges sammanträde 2024-01-29, §§ 17 och 20, och sammanträde 2024-02-19, § 16. Samtliga handlingar till ärendena finns i KF-kallelsen.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Fredrik Jurdell, VD	2024-03-15
Anette Scheibe Lorentzi, Vice VD	2024-03-14